

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

256114

(11)

(B1)

(51) Int. Cl.⁴

A 01 C 9/04

(22) Přihlášeno 31 01 86

(21) PV 702-86.I

(40) Zveřejněno 13 08 87

(45) Vydáno 15 12 88

(75)

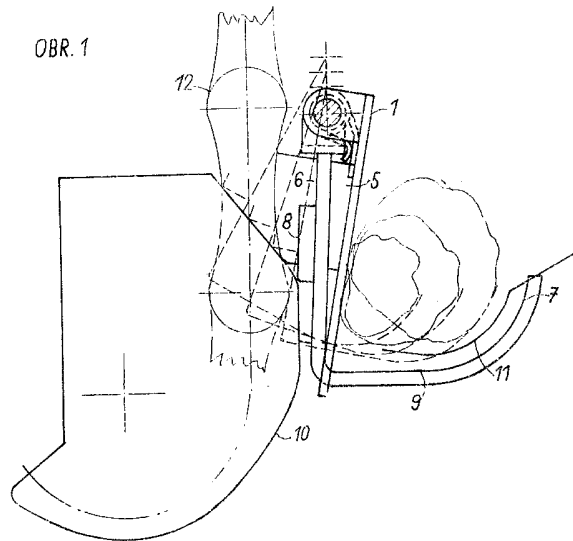
Autor vynálezu

DUDA ANTONÍN, OSTRAVA

(54) Zařízení k sázení brambor a jiných zemědělských plodin

Nabírací ústrojí sazeče brambor, umístěné na obvodu disku nebo oběžného elevátoru, sestává ze svislé desky opatřené svislým výřezem, kterým prochází výkyvný unášec hlíz, opatřený čepem a přitlačnou pružinou, přičemž spodní část vytváří lůžko s hákem, který svým koncem přitlačí vždy uprostřed velké nebo malé hlízy ke svislé desce. Sevření hlíz, případně semen nebo plodin je vytvořeno postupným skluzem kulisy po vodící dráze a zasunutím lůžka s hákem pod miskou v nabíracím prostoru.

OBR. 1

Vynález se týká zařízení k sázení brambor a jiných zemědělských plodin.

Dosavadní známé zařízení k nabírání narašených hlíz na disku pomocí prstových nebo destičkových přidržovačů má poměrně dlouhý průchod nabíracím prostorem, kde i nabrané hlízy jsou vytlačované z přidržovačů vysokým tlakem, který má vliv na nepravidelné nabírání hlíz jejich přičením před nabíracím ústrojím, které se zvyšuje poměrně s pojezdovou rychlostí stroje. U elevátorového nebo pásového zařízení pro předklíčené hlízy se lžičkami, bez přidržování hlíz, je spolehlivost nabírání hlíz jen u nízkých pojezdových rychlostí. Při zdvojení lžiček u pásového nabírání je docílena dvojnásobná rychlost sázení, ovšem dochází k nepravidelnému plnění lžiček v místě nabíracího prostoru pro značné blokování hlíz, zvláště u jejich nesouměrných tvarů. Navíc na horní úvratí jsou hlízy vyhazovány ze lžiček vlivem zvýšené obvodové rychlosti vzniklé kolem rozety na větším poloměru.

Tyto problémy s nabíráním předklíčených i narašených hlíz u sazečů brambor jsou odstraněny dle vynálezu, jehož podstatou je svislá deska opatřena svislým otvorem - výřezem, kterým prochází kyvný unášec hlíz, jehož horní část je opatřena čepem s přítlačnou pružinou a spodní část vytváří lůžko s hákem, které zasahuje do nabíracího prostoru, přičemž přítlakem ke svislé desce sevře malou i velkou hlízu vždy uprostřed koncem háku vlivem přítlaku kluzné kulisy o vodící dráhu.

Zařízení podle vynálezu vytváří nabírání hlíz po jednom kusu, bez možnosti uchopení dvou hlíz bez jejich poškození a jen s nepatrným počtem ulomených klíčků. Je odstraněn přetlak u nabíracích orgánů. Zařízení nasazené na člákový elevátorový systém vytváří značné snížení rychlosti v nabíracím prostoru, zvláště při zdvojeném sestavení nabíracích orgánů, v poměru až 1:6,6 k pojezdové rychlosti stroje. Navíc vytváří lehkou a jednoduchou konstrukci, a tím i snížení váhy stroje. U nasazení zařízení na disk se zvyšuje účinnost.

Na přiloženém výkrese je schematicky znázorněn kyvný unášec hlíz se svislou deskou, na obr. 1 v bočním pohledu a na obr. 2 je v čelním pohledu.

Zařízení nabíracího ústrojí vytváří svislá deska 1, která je opatřena svislým výřezem 2. V horní části svislé desky 1 z vnitřní strany je na čepu 3 přítlačná pružina 4, na které je zavěšen kyvný unášec 6, jehož spodní část vytváří lůžko 9 ukončené hákem 7, které zasahuje v nabíracím prostoru pod misku 11. Lůžko 9 s hákem 7 prochází svislým výřezem 2 před svislou deskou 1, přičemž kyvný unášec 6 je opatřen kluznou kulisou 8 a vodící dráhou 10. Svislá deska 1 je opatřena příčným držákem 5 k upevnění na disk nebo oběžný elevátor 12.

Zpětným kyvadlovým pohybem kyvného přidržovače 6 a sklouznutím kluzné kulisy 8 z vodící dráhy 10 sevře konce háku 7 na lůžko 9, a to uprostřed hlíz. Napřed se uchopí velká hlíza a postupně menší hlízy ze dna misky 11. Zařízení zamezuje možnost uchopit dvě hlízy.

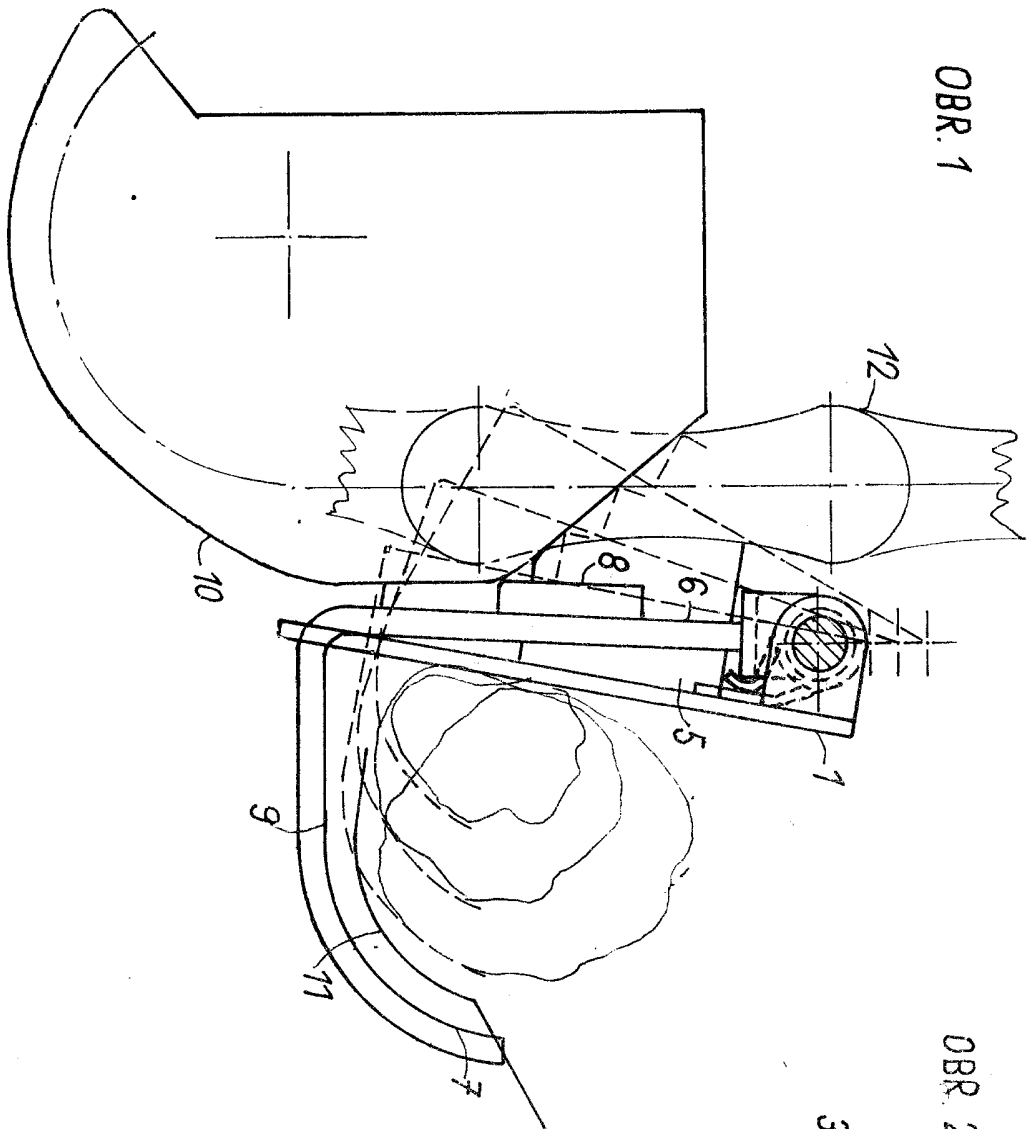
Nabírací zařízení lze použít ve zdvojeném sestavení střídavě za sebou na jedné i druhé straně disku nebo řetězového elevátoru. Případně svislé výřezy 2 mohou být ve více řadách vedle sebe na válcové ploše disku sestavené za sebou dle výsevu potřebných roztečí. Zařízení ve zmíněném provedení lze uplatnit pro výsev kukuřice, řepy, luštěnin. Místo přítlačné pružiny 4 lze použít přítlačnou planžetu.

P R E D M Ě T V Y N Á L E Z U

Zařízení k sázení brambor a jiných zemědělských plodin, opatřené diskem neb oběžným elevátorem a pružnými přidržovači, vyznačené tím, že na příčných držácích (5) oběžného elevátoru (12) neb disku jsou uchyceny svislé desky (1) opatřené svislým výřezem (2), v němž je umístěn kyvný unášec (6), jehož horní část je opatřena přítlačnou pružinou (4) uloženou na čepu (3) a spodní část kyvného unášce (6), vyčnívající před svislou deskou (1), tvoří lůžko (9) ukončené hákem (7), přičemž na kyvném unášci (6) je umístěna kluzná kulisa (8) vodící dráhy (10).

1 výkres

OBK. 1

OBK. 2

